

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/14/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5614207763
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Beniačová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5614207763.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľa: Fond na podporu vzdelávania, so sídlom v Bratislave, Panenská 29, IČO: 47 245 531, právne zastúpený AENEA Legal s.r.o., so sídlom v Bratislave, Jozefská 3, IČO: 35 951 125, proti odporcom: 1/ Ing. L. N., PhD, nar. XX.XX.XXXX, bytom v G. U., K. XXX/X, 2/ U. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom v G. U., K. XXX/X, o zaplatenie 645,26 eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 8C/255/2014-115 zo dňa 29. mája 2015, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým vo zvyšku žalobu zamietol z r u š u j e a v tejto časti v r a c i a vec okresnému súdu na ďalšie konanie.

Výrok, ktorým bolo čiastočne žalobnému návrhu vyhovené z o s t á v a n e d o t k n u t ý .

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil odporcom povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 519,51 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 4 % ročne z istiny 519,51 eur od 27.12.2013 do zaplatenia, v mesačných splátkach vo výške 100,- eur splatných do 25.-teho dňa v mesiaci, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku pod stratou výhody splátok s tým, že plnením jedného z odporcov zaniká v rozsahu poskytnutého plnenia povinnosť druhého odporcu. Vo zvyšnej časti žalobný návrh zamietol.

Rozhodnutie o náhrade trov konania ponechal na čas po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Vychádzal zo zistenia, že dňa 15.11.2004 právny predchodca navrhovateľa (Študentský pôžičkový fond) uzatvoril s odporcom v rade 1/ zmluvu o pôžičke. Odporca v rade 1/ porušil svoju povinnosť tým, že navrhnutú dohodu o splátkach pôžičky, ktorá tvorila prílohu listu navrhovateľa z 10.12.2008 nepodpísal. Napriek tomu mu bol poskytnutý odklad splátok pôžičky od 11/2008 do 08/2010. Prvú splátku pôžičky preto bol odporca v rade 1/ povinný uhradiť do 25.09.2010. Keďže sa odporca v rade 1/ dostal do omeškania s viac ako dvoma splátkami, k 26.12.2013 sa stal splatným celý dlh. Navrhovateľ k tomuto dátumu vyčíslil žalovanú sumu pozostávajúcu z pôžičky 663,88 eur, poplatkov a náhrad 118,43 eur, 4 %-ného zmluvného úroku 68,88 eur. Od týchto súm odpočítal uhradené splátky vo výške 262,80 eur. K 11.06.2014 tak vyčíslil dlžnú sumu čiastkou 645,26 eur.

Okresný súd uviedol, že navrhovateľ svoje skutkové tvrdenia týkajúce sa nároku na úhradu na zaplatenie poplatkov a náhrad vo výške 118,43 eur a výpočet 4 %-ného zmluvného úroku vo výške 68,88 eur riadne nešpecifikoval a to napriek výzvam súdu. Na základe tejto skutočnosti tak nemohol okresný súd preskúmať dôvodnosť týchto súm uplatnených navrhovateľom. Na druhej strane však odporca v rade 1/ dňa 14.05.2015 voči navrhovateľovi písomnou formou uskutočnil uznávací prejav vôle k dlhu 645,26 eur bez toho, aby namietal, že navrhovateľovi poplatky a náhrada vo výške 118,43 eur a zmluvný úrok 68,88 eur patria.

Okresný súd však poukázal na ust. zákona č. 396/2012 Z.z. o Fonde na podporu vzdelávania a zákona č. 200/1997 Z.z. o Študentskom pôžičkovom fonde, ako aj na zmluvné dojednania v zmysle ktorých mala byť pôžička splácaná úrokovou sadzbou vo výške 3 % ročne počas doby splácania. Celá pôžička sa stala splatnou dňa 26.12.2013. Navrhovateľ sa však domáhal zaplatenia úroku 4 % ročne, ktorý označil ako

zmluvný od 12.06.2014 do zaplataenia istiny, teda po lehote splatnosti. Okresný súd vychádzal z právneho názoru, že zmluvné úroky sú vždy splatné spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky, t.j. spolu s istinou. Doba splatnosti úrokov za poskytnutie peňazí sa tak zhoduje s dobou splatnosti úveru. Navrhovateľ ako veriteľ nebol oprávnený žiadať od odporcu ako dlžníka zmluvné úroky aj po splatnosti celej dlžnej istiny, prislúchali mu len úroky z omeškania. Keďže navrhovateľ si uplatňoval zmluvné úroky po lehote splatnosti pôžičky, žalobu v tejto časti zamietol ako nedôvodnú. Ďalej poukázal na to, že navrhovateľ neuviedol, kedy a úhradou ktorej splátky sa odporca v rade 1/ dostal do omeškania, preto mu nemohol úrok pôvodne vyčíslený čiastkou 68,88 eur (ako 3 % ročne za omeškanie z tej ktorej splátky), priznať.

Uznávací prejav odporcu v rade 1/ zo dňa 14.05.2015 vyhodnotil ako jeho reakciu na podanú žalobu. Pokiaľ odporca v rade 1/ nemohol vo vzťahu k navrhovateľovi zistiť zo žaloby vyčíslenie a špecifikáciu uvedenej sumy obsahujúcej aj úrok navrhovateľovi nepatriaci, v tejto časti nemôže byť uznávací prejav platným a relevantným. Bez náležitej konkretizácie požadovaných peňažných plnení v uvedenej časti uplatňovaného nároku by mohlo dôjsť k uloženiu povinnosti v nesprávnej výške, nie je vylúčené ani jej duplicitné uloženie. Navrhovateľovi tak prisúdil len istinu vo výške 519,51 eur.

Z dôvodu omeškania odporcu v rade 1/ s plnením dlhu vzniklo navrhovateľovi právo na zaplataenie úroku z omeškania, ktorého výška podľa zákona o študentskom pôžičkovom fonde je zvýšená o 1 % nad úrokovú sadzbu vo výške 3 %, t.j. vo výške 4 % ročne. Odporcovi bola uložená povinnosť zaplatiť navrhovateľovi úroky z omeškania v tejto výške od uplatneného dátumu 12.06.2014 do zaplataenia, keďže omeškanie s plnením dlhu trvalo. V prevyšujúcej časti boli úroky z omeškania pôvodne uplatňované vo výške 8,25 % ročne zamietnuté vzhľadom na osobitnú právnu úpravu, ktorá stanovila úrokovú sadzbu pre úroky z omeškania odlišne od všeobecnej úpravy v občianskom zákonníku.

Žaloba bola zamietnutá aj v časti zaplataenia poistného pre neunesenie dôkazného bremena navrhovateľom. Ten predovšetkým nepreukázal obsahové náležitosti poistnej zmluvy, netvrdil a nepreukázal výšku v akej si uplatňuje a v akej mu poistné prináleží. Navrhovateľ formulárovou zmluvou, ktorú mal odporca v rade 1/ záujem uzavrieť upravil aj poistenie, keďže mal uzavretú poistnú zmluvu o skupinovom poistení osôb. Odporcovi v rade 1/ tak bolo vnútené určité správanie, ktoré neprímerane zvýhodňovalo veriteľa ako poskytovateľa pôžičky. Ten nepreukázal platný vznik, obsahové náležitosti, ani trvanie poistnej zmluvy.

Záväzok zo zmluvného vzťahu medzi navrhovateľom a odporcom v rade 1/ bol zabezpečený ručiteľským záväzkom odporcu v rade 2/, ktorý svojím podpisom preberal na seba povinnosť uspokojiť pohľadávku navrhovateľa v plnej výške pokiaľ ju neuspokojí odporca v rade 1/. Odporcovi v rade 2/ z toho titulu preto okresný súd uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi spolu s odporcom v rade 1/ prisúdenú istinu s príslušenstvom s tým, že plnením jedného zaniká povinnosť plnenia druhého. V súlade s ust. § 160 ods. 1 O.s.p. im povolil túto sumu splácať formou splátok.

Podľa § 151 ods. 3 O.s.p. rozhodnutie o trovách konania ponechal na čas po právoplatnom skončení veci.

Proti tomuto rozsudku do výroku, ktorým bol vo zvyšnej časti žalobný návrh zamietnutý podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ. Domáhal sa, aby krajský súd výrok zmenil a aj v zamietajúcej časti žalobnému návrhu vyhovel, alternatívne tento zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Namietal, že okresný súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Nestotožnil sa s tvrdením súdu, že nebol oprávnený žiadať od odporcu v rade 1/ ako od dlžníka, zmluvné úroky aj po splatnosti celej dlžnej sumy. Právo úrочиť časť nezaplataenej pôžičky vo výške 4 % ročne po zosplataení celej pôžičky explicitne vyplýva z ust. § 14 ods. 4 zákona o študentskom pôžičkovom fonde ako aj z čl. V. ods. 1 zmluvy uzatvorenej medzi ním a odporcom v rade 1/.

Prvostupňový súd mu priznal istinu vo výške 519,51 eur, pričom vychádzal zo stavu, ktorý platil ku dňu zosplataenia celého dlhu, t.j. k 26.12.2013, pri rozhodovaní však nezobral do úvahy, že v zmysle § 7 písm. g) zákona o študentskom pôžičkovom fonde v spojení s čl. II. ods. 7 a čl. III. ods. 4 druhej vety zmluvy uzatvorenej medzi ním a odporcom v rade 1/ bol oprávnený pripisovať úroky, poplatky a náhrady k istine podľa sadzobníka poplatkov a náhrad. Okresný súd tak vychádzal z nesprávnych súm pri výpočte priznávanej istiny, nakoľko mal zobrať do úvahy situáciu ku dňu 11.06.2014, kedy bola žalovaná suma vo výške 645,26 eur. Úroky z omeškania, ako sankčný postih za porušenie povinnosti riadne a včas splatiť dlžnú sumu sú upravené v ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, 3 resp. 4 % ročný úrok možno nazvať zákonným, nakoľko ho upravuje priamo zákon o študentskom pôžičkovom fonde. Úroky z omeškania podľa Občianskeho zákonníka sú iným zákonným nárokom, ktorým má veriteľ právo

uplatniť v prípade omeškania dlžníka. Ide o dva rozličné inštitúty, ktoré nemožno stotožňovať a možno ich uplatňovať kumulatívne. Z tohto dôvodu sa nestotožnil navrhovateľ so záverom okresného súdu, že úroky upravené v zákone o Štátnom pôžičkovom fonde sú špeciálnou úpravou vo vzťahu k všeobecnej úprave obsiahnutej v Občianskom zákonníku. Rozhodnutie okresného súdu v časti v ktorej mu nepriznal úroky z omeškania vo výške 8,25 % ročne vychádza tak z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odporca v rade 1/ bol skupinovo poistený pre prípad smrti alebo trvalých následkov spôsobených úrazom. Podľa čl. VI. ods. 5 zmluvy bolo dohodnuté, že poistné sa bude pripisovať na ľarchu účtu dlžníka raz do roka až do splatenia celého dlhu. Odporca v rade 1/ tak bol oboznámený so svojim záväzkom platiť poistné a ako prejav svojho súhlasu podpísal zmluvu dňa 09.12.2004 a jeho podpis je úradne overený. Ak okresný súd nepriznal poistné v súlade s uzatvorenou zmluvou dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam.

Odporcovia v rade 1/ a 2/ sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadrili.

Krajský súd ako súd odvolací, preskúmal vec v rozsahu danom ust. § 112 ods. 1 O.s.p. (z titulu, z ktorého zostal nedotknutý odvolaním nenapadnutý výrok rozsudku okresného súdu, ktorým bolo žalobnému návrhu čiastočne vyhovie) a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) napadnutý rozsudok okresného súdu zrušil podľa § 221 ods. 1 písm. f), h) O.s.p. a podľa ods. 2 tohto zákonného ustanovenia vrátil vec okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Podľa § 14 ods. 4 zákona č. 200/1997 Z.z. o Študentskom pôžičkovom fonde, v prípade, že dlžník neuzavrie dohodu o splátkach podľa § 13 ods. 6 alebo je v omeškani so zaplatením viac než dvoch splátok podľa dohody o splátkach, stane sa celá pôžička alebo jej časť splatnou. Nezaplatená pôžička alebo jej časť sa bude úročiť od začiatku omeškania úrokovou sadzbou zvýšenou o 1 % nad úrokovú sadzbu podľa § 13 ods. 4.

Podľa § 13 ods. 4 zákona č. 200/1997 Z.z. pôžička sa spláca s úrokovou sadzbou vo výške 3 % ročne počas splácania.

Z vyššie citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že záver okresného súdu o nedôvodnosti nároku navrhovateľa žiadať zmluvné úroky po splatnosti celej dlžnej sumy nebol správny. Právny názor z ktorého vychádzal prvostupňový súd korešponduje s ustálenou súdnou praxou, ktorá sa aplikuje najmä v prípadoch spotrebiteľských úverov a ich predčasnou splatnosťou. V zmysle nej po zosplatení takéhoto úveru veriteľovi nevzniká právo ďalej žiadať zmluvné úroky zo zosplatennej časti úveru odo dňa kedy k zosplateniu došlo. V prejednávanej veci však je osobitne *expressis verbis* právo žiadať úroky aj po dobe splatnosti pôžičky upravená zákonom. Navrhovateľovi tak právo na tento nárok vzniklo. Právne posúdenie veci okresným súdom v tejto časti preto nebolo správne, z titulu ktorého sa preto jeho rozhodnutie v tejto časti zrušil.

Pokiaľ sa týka ďalších nárokov ktoré okresný súd ako nedôvodné zamietol, aj v tejto časti možno prisvedčiť odvolateľovi, že okresný súd sa dôsledne nevysporiadal so zmluvnou úpravou týkajúcou sa uvedených nárokov. V zmysle čl.III. bod 2/ ods. 4 druhá veta predmetnej zmluvy k pôžičke mal právo veriteľ pripisovať úroky, poplatky a náhrady podľa platného sadzobníka poplatkov a náhrad. Podľa čl. VI. bod 5/ tejto zmluvy rovnako poistné sa malo pripisovať na ľarchu účtu dlžníka raz do roka až do splnenia celého dlhu. Navyiac odporca v rade 1/ (dlžník) písomnou formou zo dňa 14.05.2015 uskutočnil uznávací prejav vôle k dlhu navrhovateľa. Uvedená skutočnosť má vplyv aj na posúdenie dôvodnosti uplatneného nároku. Okresný súd však uvedenú skutočnosť síce v napadnutom rozhodnutí konštatoval, avšak bližšie sa s týmto prejavom odporcu v rade 1/ nezaoberal a nehodnotil ho vo vzťahu k ostatným vykonaným dôkazom. Bez povšimnutia ponechal aj návrh dohody o urovaní, ktorá bola zo strany odporcu v rade 1/ predkladaná navrhovateľovi.

Dohodu o urovaní upravuje ust. § 585 Občianskeho zákonníka. Urovanie je zmluva, ktorou strany riešia vzájomnú spornosť alebo pochybnosť vzťahujúcu sa na ich záväzok tým, že vzájomné práva a povinnosti upravujú a nahradia novými. Doterajší záväzok tak zaniká, je nahradený novým záväzkom, ktorý vyplýva z urovania. V § 585 ods. 2 je stranám uložená povinnosť uzavrieť dohodu o urovaní písomne, ak bol aj doterajší záväzok zriadený písomnou formou. Ak by teda dohoda o urovaní nemala písomnú formu, bola by neplatná, avšak v zmysle § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka iba relatívne (§

40a Občianskeho zákonníka). Prvostupňový súd bol preto povinný zaoberať sa obsahom predmetnej dohody a následným zistením či došlo alebo nedošlo k jej platnému uzatvoreniu a to prípadne aj ústnou formou, resp. či z dôvodu nedostatku formy bola napádaná jej relatívna neplatnosť.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti, krajský súd napadnutý rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Okresný súd v ďalšom konaní bude vychádzať z právnych záverov odvolacieho súdu prezentovaných vo vyššie uvedenej časti odôvodnenia tohto rozhodnutia. Doplní v naznačenom smere dokazovanie a vec opätovne rozhodne. V novom rozhodnutí zároveň rozhodne aj o trovách tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Toto uznesenie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie **n i e** je prípustné.